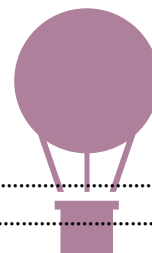

EVALUERING AF 16 ÅBEN SKOLE-PILOTTER

Resumé og evalueringens vigtigste konklusioner.....	3
Om evalueringen	4
Forløbene har indfriet forventningerne – skolerne er mest tilfredse.....	4
Foreningerne har fået samarbejds muligheder, synlighed og flere medlemmer.....	6
Skolernes udbytte er læring og større glæde og motivation blandt eleverne.....	7
Udfordringer i samarbejdet.....	8
Kommunens rolle – økonomi og konsulentstøtte.....	9
Bilag I: Oversigt over skole-foreningssamarbejder.....	10

Fakta: Undersøgelser af samspillet mellem folkeskolereform og kultur- og fritidsliv

Udover nærværende evaluering, har Kultur- og Fritidsforvaltningen foretaget to andre undersøgelser i begyndelsen af 2015, som afdækker forskellige sider af Åben skole og samspillet mellem skoler og kultur-/ fritidslivet under den nye folkeskolereform:

1. En kvantitativ spørgeskemaundersøgelse blandt de københavnske foreninger med titlen: *Medlemsudviklingen siden folkeskolereformens start – blandt børne- og ungdomsholdene i de københavnske foreninger.*
2. En kvalitativ undersøgelse af Kultur- og Fritidsforvaltningens pilotprojekt på tre skoler med titlen: *Kultur- og fritidsbroyggere på skoler – evaluering af et Åben Skole-pilotprojekt.*

RESUMÉ OG EVALUERINGENS VIGTIGSTE KONKLUSIONER

Børne- og Ungdomsforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen har i løbet af skoleåret 2014/2015 igangsat en række pilotprojekter for at blive klogere på, hvordan skole-foreningssamarbejde kan etableres som en del af Åben Skole. 16 konkrete samarbejder mellem skoler og foreninger er blevet evalueret i en spørgeskemaundersøgelse med 10 spørgsmål til både foreninger og skoler.

Samarbejderne har handlet om konkrete undervisningsaktiviteter, hvor foreningerne har stået for læringsforløb af forskellig varighed - typisk 3 – 8 undervisningsgange over 6 til 12 uger. Fx har Foreningerne Rapolitics og Livsbanen stået for et HipHop/Poetry Slam-forløb i Dansk for 3 klasser på 5. klassesetrin i 9 timer.

Generelt

- Undersøgelsen viser, at der generelt er høj tilfredshed med samarbejderne mellem skoler og foreninger om læringsforløbene.
- Det er en tydelig gennemgående tendens i besvarelserne, at skolernes repræsentanter er mere tilfredse med samarbejdet end foreningernes repræsentanter.
- Foreningerne har oplevet flest udfordringer. Langt størsteparten af skolerepræsentanterne har ikke oplevet udfordringer. Det har foreningerne til gengæld i over halvdelen af tilfældene. Den største udfordring er, at det er svært at komme i kontakt med skolerne.

Foreningernes udbytte

- Foreningerne har fået nye samarbejdsmuligheder og øget synlighed på baggrund af forløbene. 45 % af de deltagende foreninger har oplevet medlemstilgang i forbindelse med ét eller flere af de forløb, de har været involveret i.
- To af de evaluerede forløb har fået en særlig konsulentstøtte via Kultur- og Fritidsforvaltningens Åben skole-pilot på Amager. Evalueringen tyder på, at den ekstra støtte er med til at rydde udfordringer af vejen i samarbejdet.

Skolernes udbytte

- Skolernes vigtigste udbytte er opnåelse af læringsmål og læring blandt de deltagende elever. 8 ud af 10 skolerepræsentanter mener, at forløbet har bidraget til elevernes individuelle læring og har øget elevernes glæde og motivation. 7 ud af 10 mener desuden, at samarbejdet omkring undervisningsforløbet har været med til at åbne skolen for lokale fritidstilbud. Forløbene har altså for størstedelens vedkommende været med til at realisere ambitionen i Folkeskolereformen om at åbne skolen op mod det omgivende samfund.

Skole-foreningssamarbejder koster ressourcer - både økonomiske og menneskelige. Forløbene er gennemsnitligt blevet støttet med ca. 17.000 kr. af Københavns Kommune. Derudover er der i gennemsnit anvendt 9 konsulenttimer pr. forløb i forvaltningerne til understøttelse af etablering af samarbejderne.

OM EVALUERINGEN

Læringsforløbene har taget udgangspunkt i de aktiviteter, som foreningerne til daglig afvikler i frivilligt regi. Forløbene skal være med til at afklare, hvordan den nye skolereforms ambition om at åbne skolen ift. det omgivende samfund, kan realiseres i praksis.

I alt 11 foreninger har været involveret i samarbejderne, da flere af foreningerne har afviklet forløb på mere end én skole. I alt 10 skoler har deltaget, da også nogle af skolerne har indgået i flere forløb (se bilag I for en oversigt over samtlige forløb). Skole- og foreningsrepræsentanterne er blevet bedt om at evaluere hvert enkelt forløb med en selvstændig besvarelse.

Repræsentanter for de medvirkende skoler og foreninger har modtaget en mail med link til skemaet umiddelbart efter afslutningen på forløbet. Flere af forløbene er evalueret af mere end én repræsentant fra hhv. skole og forening, da flere personer har været involveret i etablering og afvikling af forløbet.

I alt er der indkommet 39 besvarelser på spørgeskemaet ud af 40 mulige. Det giver en svarprocent på 97,5%. Fra de medvirkende skoler er indkommet 18 besvarelser. Fra de medvirkende foreninger er indkommet 21 besvarelser.

FORLØBENE HAR INDFRIET FORVENTNINGERNE – SKOLERNE ER MEST TILFREDSE

Inden hvert forløb blev igangsat, blev der - med hjælp fra en tovholder i forvaltningen - lavet en samarbejdsaftale mellem skole og forening. På den baggrund er foreninger og skoler blevet stillet følgende spørgsmål:

”I hvor høj grad har samarbejdet levet op til det, som er aftalt i samarbejdsaftalen?”

Svarene fordeler sig således:

	Skole	Forening
I meget høj grad	67%	24%
I høj grad	33%	52%
I nogen grad	0%	24%
I ringe grad	0%	0%
Det har slet ikke levet op til det aftalte	0%	0%
Respondenter	18	21

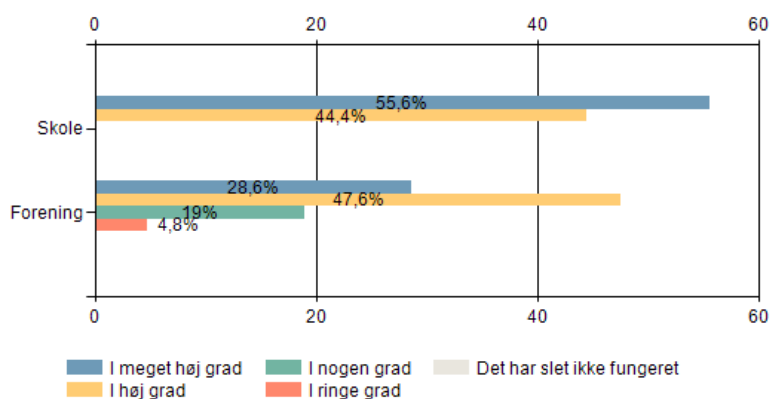

Generelt viser svarene, at skolerne er mest positive i vurderingen af, hvorvidt samarbejdet har levet op til det aftalte. Samtlige skolerepræsentanter svarer, at samarbejdet i høj eller meget høj grad har levet op til samarbejdsaftalen. Foreningernes repræsentanter er markant mindre positive, selvom det stadig er mere end 3/4 af foreningerne, som mener, at samarbejdet i høj eller meget høj grad har levet op til aftalen.

Deltagerne er ligeledes blevet spurgt, hvordan de generelt synes samarbejdet har fungeret. Svarene fordeler sig således:

I hvor høj grad har samarbejdet mellem skolen og foreningen fungeret?

	Skole	Forening
I meget høj grad	56%	29%
I høj grad	44%	48%
I nogen grad	0%	19%
I ringe grad	0%	5%
Det har slet ikke fungeret	0%	0%
Respondenter	18	21

Billedet er det samme her - skolerne er mest positive i vurderingen af samarbejdet, mens ca. 3/4 af foreningsrepræsentanterne vurderer, at samarbejdet i høj eller meget høj grad har fungeret. En enkelt foreningsrepræsentant svarer, at det i ringe grad har fungeret. I besvarelserne af de øvrige spørgsmål angående samarbejdet gør den samme tendens sig gældende.

På baggrund af besvarelserne kan det konkluderes, at forløbene generelt har indfriet både de medvirkende foreninger og skolers forventninger. Generelt vurderer skolerne dog samarbejdet mere positivt end foreningerne. En forklaring kan være, at skolerne oplever samarbejdet og den medfølgende økonomiske støtte som et bidrag til deres kerneopgave.

FORENINGERNE HAR FÅET SAMARBEJDSMULIGHEDER, SYNLIGHED OG FLERE MEDLEMMER

Undersøgelsen viser også, hvad foreningerne har fået ud af samarbejdet. Foreningerne har forholdt sig til en række udsagn i forbindelse med nedenstående spørgsmål:

“Hvilke positive effekter har undervisningsforløbet haft?”

Udsagn	Andel ¹
Pilotprojektet har skabt grundlag for at udbygge samarbejdet med skolen	81%
Det har givet foreningen en øget synlighed overfor potentielle medlemmer	76%
Det har udviklet foreningen og dens aktiviteter	48%
Det har været med til at åbne skolen for lokale fritidstilbud	48%
Det har givet eleverne lyst til at deltage i nye fritidsaktiviteter	48%
Det har skabt mulighed for nye relationer mellem børn og voksne	43%
Det har skabt et større kendskab til lokalsamfundet	24%
Det har ført til medlemstilgang	14%
Det har udviklet foreningens økonomi	14%
Forløbet har ikke haft positive effekter	0%
Respondenter	21

8 ud af 10 af foreningerne peger på, at projektet har skabt grundlag for at udbygge samarbejdet med skolen. Desuden mener 7 ud af 10 af de deltagende foreningsrepræsentanter, at samarbejdet om undervisningsforløbet har givet deres forening en øget synlighed. Ca. halvdelen af foreningerne peger på, at samarbejdet har været med til at udvikle deres forening og dens aktiviteter.

Kun 3 respondenter har peget på, at pilotprojektet har ført til flere medlemmer. I kommentarfeltet anfører flere af foreningerne, at det på evalueringstidspunktet (umiddelbart efter afviklingen af forløbet) endnu var for tidligt at sige noget om en eventuel medlemstilgang på baggrund af forløbet.

Derfor har forvaltningen i marts måned sendt foreningsrepræsentanterne et opfølgende spørgsmål ang. eventuel medlemstilgang. Syv af de i alt 11 foreninger har svaret på spørgsmålet – af dem har fem oplevet medlemsfremgang, som de vurderer, kan tilskrives et eller flere af de forløb, de har været involveret i. Det vil sige, at 45% af de deltagende foreninger har oplevet medlemstilgang i forbindelse med ét eller flere af de forløb, de har været involveret i.

¹ Respondenterne har haft mere end én svarmulighed – derfor er summen af %-tallene mere end 100.

SKOLERNES UDBYTTTE ER LÆRING, STØRRE GLÆDE OG MOTIVATION BLANDT ELEVERNE

Skolernes udbytte er desuden blevet kortlagt i undersøgelsen. Skolerne har ligesom foreningerne forholdt sig til en række udsagn i forbindelse med nedenstående spørgsmål:

“Hvilke positive effekter har undervisningsforløbet haft?”

Udsagn	Andel ²
Det har opfyldt læringsmål for undervisningen	89%
Forløbet har bidraget til elevernes individuelle læring	83%
Det har været med til at åbne skolen for lokale fritidstilbud	78%
Det har øget elevernes glæde og motivation	78%
Det har øget elevernes glæde og motivation for at gå i skole	67%
Det har givet eleverne lyst til at deltage i nye fritidsaktiviteter	61%
Det har skabt nye relationer mellem børnene	44%
Det har inspireret til nytænkning af undervisningen	33%
Det har skabt større kendskab til lokalsamfundet	28%
Det har skabt et bedre teamsamarbejde	0%
Forløbet har ikke haft positive effekter	0%
Respondenter	18

9 ud af 10 af skolernes repræsentanter mener, at forløbet har opfyldt læringsmål for undervisningen. 8 ud af 10 mener, at forløbet har bidraget til elevernes individuelle læring og har øget elevernes glæde og motivation. Dermed har forløbene altså i langt de fleste tilfælde realiseret undervisningens primære formål - at bidrage til elevernes læring.

Desuden mener 7 ud af 10, at samarbejdet omkring undervisningsforløbet har været med til at åbne skolen for lokale fritidstilbud. Forløbene har altså for størstedelens vedkommende været med til at realisere ambitionen i Folkeskolereformen om at åbne skolen op mod det omgivende samfund.

Det er også værd at bemærke, at mere end halvdelen af skolernes repræsentanter mener, at samarbejdet om et undervisningsforløb med en forening har øget elevernes motivation for at gå i skole og givet eleverne lyst til at gå til nye fritidsaktiviteter.

Der er ingen respondenter – hverken fra de deltagende skoler eller foreninger - som mener, at forløbet ingen positive effekter har haft.

² Respondenterne har haft mere end én svarmulighed – derfor er summen af %-tallene mere end 100.

UDFORDRINGER I SAMARBEJDET

Langt størsteparten af skolerepræsentanterne har ikke oplevet udfordringer i forbindelse med samarbejdet. To repræsentanter svarer dog, at der har manglet opfølgning på børnenes interesse for at gå til aktiviteten. Der har i disse tilfælde formentlig manglet en klar aftale om, hvordan skolen kunne hjælpe interesserede børn med at gå til aktiviteten. En enkelt skolerepræsentant svarer, at der har manglet sammenhæng mellem forløb og læringsmål.

Deltagerne har haft mulighed for at tilføje yderligere kommentarer til spørgsmålet. Skolerepræsentanterne har ikke mange kommentarer til udfordringerne i samarbejdet, men en enkelt peger på, at det har været en udfordring, at skolen har skullet ud af huset for at komme til aktiviteten. Det har betydet ”kortere aktivitetstid” og ”lang transporttid”. En enkelt nævner desuden, at det er vigtigt, at formålet med forløbet tænkes sammen med eksamen for ikke være spild af tid – dette gælder særligt i udskolingen.

Blandt foreningsrepræsentanterne har over halvdelen oplevet udfordringer med forløbet. Den mest markante udfordring, som undersøgelsen peger på, er, at det har været vanskeligt for foreningerne at lave aftaler med skolerne. Halvdelen af foreningsrepræsentanterne peger på, at det har været en udfordring. Desuden er der tre foreningsrepræsentanter, som peger på, at der har manglet opfølgning på børnenes interesse for at gå til aktiviteten.

I foreningsrepræsentanternes kommentarer viser der sig desuden et mønster. En del af foreningerne har haft udfordringer med at tilpasse deres læringsforløb til skolens rammer i form af skemalagte lektioner og samarbejde med skiftende lærere. Desuden peger en enkelt repræsentant på, at rollefordelingen mellem lærere og foreningsinstruktører har været uklar, og at det har været svært at få lærerne til at tage ansvar for at løse konflikter og skabe ro.

I et enkelt forløb har der været indgået samarbejde mellem to foreninger om et fælles undervisningsforløb. Det har ifølge besvarelserne ikke været optimalt pga. ”graden af kompleksitet og administration”. Desuden har det været en udfordring, at de to foreninger havde meget forskellige ”værdier og metoder”.

I forbindelse med et andet forløb bemærker en foreningsrepræsentant, at der let kan opstå fordomme, når man arbejder sammen på tværs af meget forskellige organisationer. Vedkommende skriver, at der opstod en historie blandt skolens lærere om, at udbyderens aktiviteter var kaotiske og ukontrollerede. Omvendt fik foreningens undervisere opbygget et indtryk af skolens lærere som rigide og uvillige til at samarbejde.

Gennem formøder og evalueringer arrangeret af foreningens tovholder lykkedes det at rydde stereotype forforståelser af vejen, men det krævede et særskilt fokus. Det indikerer, at skole-foreningssamarbejde kræver, at man tager sig tid til at afstemme forventninger og lære hinandens virkeligheder at kende.

KOMMUNENS ROLLE – ØKONOMI OG KONSULENTSTØTTE

I forbindelse med skole-foreningssamarbejderne har de deltagende foreninger modtaget økonomisk støtte fra Københavns Kommune. Der er brugt i alt 271.500 kr. på de 16 forløb. Den gennemsnitlige støtte pr. forløb er ca. 17.000 kr. Derudover har både skoler og foreninger brugt tid og ressourcer på koordinering og indgåelse af aftaler.

Fra Børne- og Ungdomsforvaltningens og Kultur- og Fritidsforvaltningens side er der anvendt i alt 139 konsulent-timer på pilotforløbene. Det svarer til ca. ni konsulenttimer pr. forløb. Timerne er blevet brugt på etablering af samarbejderne, indgåelse af samarbejdskontrakt, løbende sparring ved udfordringer samt evaluering.

To af de evaluerede forløb har indgået i Kultur- og Fritidsforvaltningens fondstøttede Åben skole-pilotprojekt på Amager, som gennemføres af afdelingen Skole og Fritid. Disse forløb har fået markant mere konsulentstøtte – ca. 16 timer hver. Evalueringen af disse to forløb viser, at alle lærere og foreningsrepræsentanter mener, at samarbejdet har fungeret i høj eller meget høj grad, og at der ikke har været udfordringer i forbindelse med de to forløb.

Særligt foreningerne har oplevet, at samarbejdet fungerede mere gnidningsløst. En af foreningernes repræsentanter skriver: "Samarbejdet med henholdsvis Kultur- og Fritidsforvaltningen og lærerteamet på skolen har været særdeles tilfredsstillende for både [foreningens] ledelse og konsulenter".

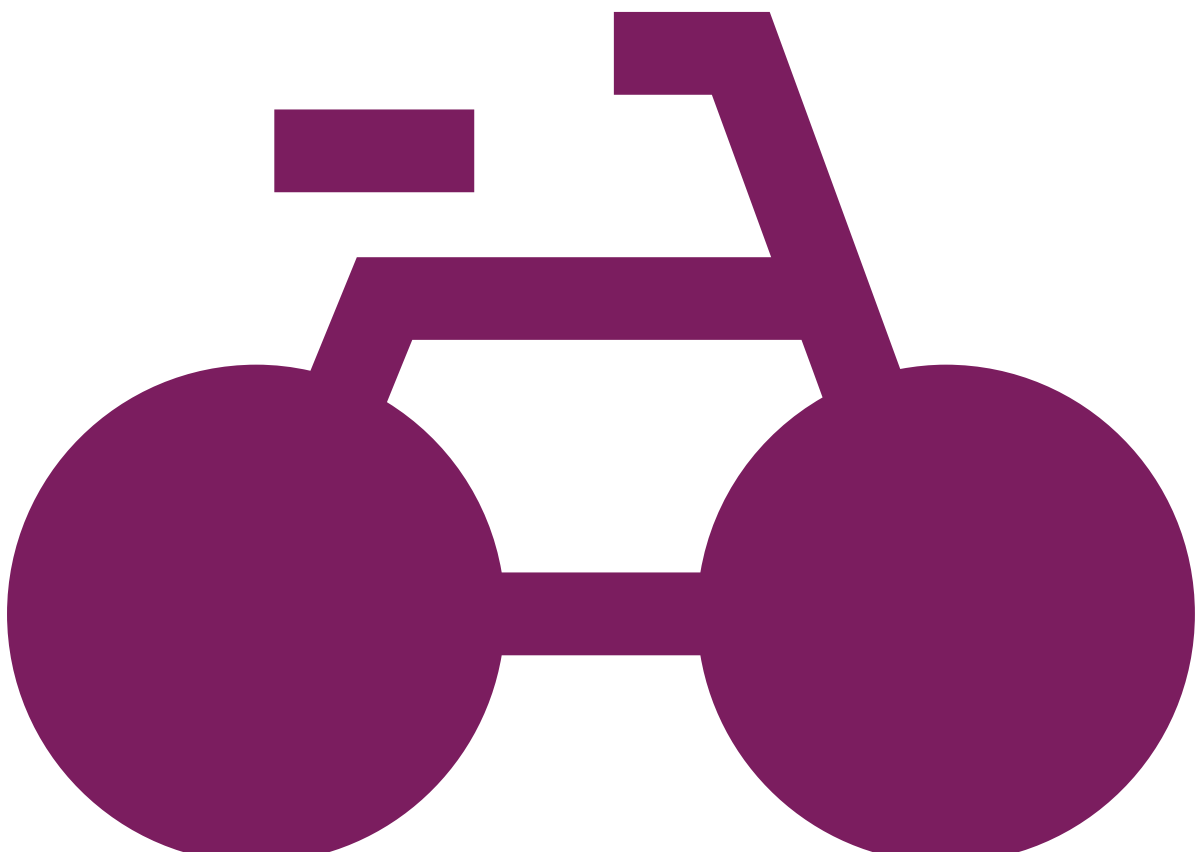
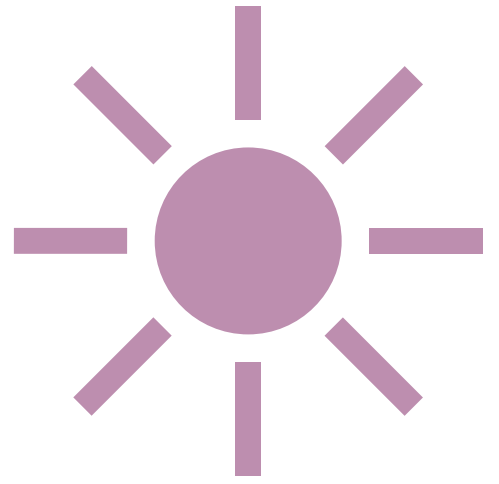
Besvarelserne indikerer, at lærerne i forbindelse med disse to forløb bedre forstår værdien af samarbejdet med foreningslivet. Som en af foreningsrepræsentanterne skriver: "Lærerteamet har virkelig spillet med her og har været meget samarbejdsvillige og engagerede."

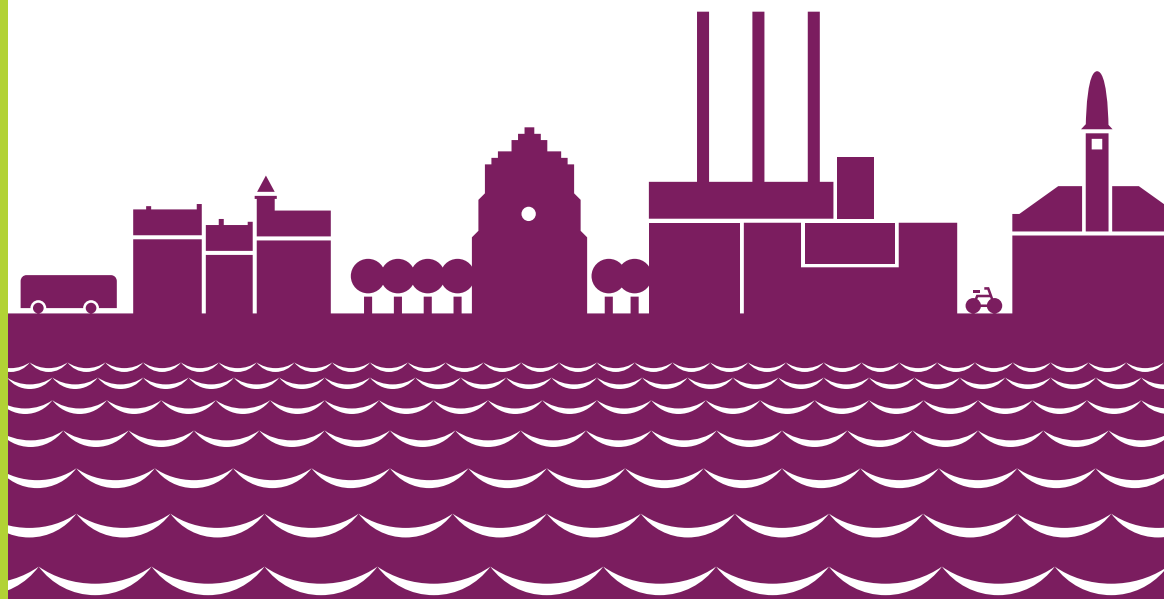
For mere information henvises til den særskilte kvalitative evaluering af Skole og Fritids Åben Skole-pilot projekt med titlen: *Kultur- og Fritidsbrobyggere på skoler – evaluering af et Åben Skole-pilotprojekt.*

BILAG I: OVERSIGT OVER SKOLE-FORENINGSSAMARBEJDER

Forening	Skole	Indhold
Cph Floorball	Valby Skole	Floorball med motorikfokus/ indskoling/ Fag 6 uger
Global Kidz	Peder Lykke Skolen	Hiphop dans for 2 og 3. klasserne.
Rapolitics og Livsbanen	Peder Lykke Skolen	Rap/mellemtrin og udskoling/Fag el. UU
Børenkulturstedet Karensminde	Bavnehøj Skole	Innovation, design, billedkunst og fablab for 6. klasse og udskoling
Game	Bavnehøj Skole	Kompetenceløft for lærerne på Bavnehøj skole i Boldspil
Københavns Trampolinklub	Rødkilde Skole	Trampolin / mellemtrin/ Fag 6 uger
Københavns Trampolinklub	Bellahøj Skole	Trampolin / mellemtrin/ Fag 6 uger
Københavns Trampolinklub	Grøndalsvængets Skole	Trampolin / mellemtrin/ Fag 6 uger
Arbejdernes Tennisklub	Rødkilde Skole	Tennis/mellemtrin/Fag 6 uger
Arbejdernes Tennisklub	Grøndalsvængets Skole	Tennis/mellemtrin/Fag 6 uger
Sparta	Langelinieskolen	Atletik/mellemtrin/Fag
Sparta	Randersgade Skole	Atletik/mellemtrin/Fag
Sparta	Sortedamsskolen	Atletik/mellemtrin/Fag
Københavns Badminton Klub	Langelinieskolen	Badminton/mellemtrin/Fag
Københavns Badminton Klub	Randersgade Skole	Badminton/mellemtrin/Fag
Islands Brygge Badminton	Islands Brygge Skole	Badminton/mellemtrin/Fag

KØBENHAVNS KOMMUNE

Kultur- og Fritidsforvaltningen

April 2015